

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזרית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 83, מרץ 2024

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ

א. ישראל והפלסטינים

- **לממשלת ישראל אין תכנית ל"יום שאחרי" המלחמה** - שר האוצר סמוטריץ' [יצא](#) נגד פגישה [שהתקיימה](#) בין בכירים ישראלים ממערכת הביטחון לבין הפת"ח בנוגע לניהול הרצועה לאחר המלחמה, ואמר כי הקבינט הכריע שהפת"ח לא ייקח אחריות על הרצועה. ראש המל"ל הנגבי [נפגש](#) עם ראש המודיעין הפלסטיני פרג' לדון עמו ביום שאחרי הלחימה בעזה. ראש הממשלה נתניהו [פסל](#) תוכנית שהכינה מערכת הביטחון ונתמכה על ידי שר הביטחון גלנט וארה"ב, לפיה פרג' יאתר אלפי אנשי פת"ח ברצועה, אשר יעברו אימון בירדן, וישובו לקחת אחריות על הרצועה. בהמשך [בחנו](#) במערכת הביטחון חלוקת אקדחים למנהיגים מקומיים ולחמולות בעזה לצורך הגנה עצמית, וכחלופה שלטונית לחמאס.
- **לעולם יש תוכנית ל"יום שאחרי" המלחמה** - שרי החוץ של מצרים, ירדן, ערב הסעודית, קטר ואיחוד האמירויות [נפגשו](#) בקהיר עם מזכיר המדינה האמריקני בלינקן, הציגו בפניו מסמך מדיני להשגת שלום באזור בהתבסס על יוזמת השלום הערבית, הכולל [נכונות להצבת](#) כוחות ערבים לא רק בעזה, אלא גם בגדה המערבית כחלק מתהליך מדיני. הפנטגון דן באפשרות [לסייע במימון](#) כוח רב לאומי או צוות שמירת שלום פלסטיני. ברשות הפלסטינית הושבעה ממשלה חדשה בראשות מוחמד מוסטפא, כחלק מהניסיון להציג לאמריקאים קידום רפורמות ברשות. עוזרת מזכיר המדינה האמריקאית לענייני המזרח התיכון ליף [נפגשה](#) ברמאללה עם ראש הממשלה החדש מוסטפא. גורם במשפחת המלוכה הסעודית [אמר](#) שערב הסעודית לא תשקיע בשיקום עזה, שלא כחלק מהסכם שלום כולל.
- **החלטת מועצת הביטחון 2728** - ארה"ב [הגישה](#) למועצת הביטחון הצעה להפסקת אש ברצועה ולשחרור החטופים. רוסיה וסין [הטילו](#) וטו ודרשו הפסקת אש ללא תנאים. מועצת הביטחון של האו"ם [קיבלה את](#) החלטה 2728 [הדורשת](#) הפסקת אש מיידית בעזה במהלך הרמדאן ושחרור מידי וללא תנאי של כל בני הערובה. ארה"ב לא [הטילה](#) וטו ונמנעה בהצבעה. שר החוץ כ"ץ [יצא](#) נגד ההחלטה ואמר כי [ישראל](#) לא תנצור את האש. ארה"ב [אמרה](#) כי טענת נתניהו שההחלטה באו"ם פגעה במגעים לשחרור אסירים לא [נכונה](#), שכן התגובה השלילית של חמאס נמסרה עוד בטרם קבלת ההחלטה. איחוד האמירויות בירכה על ההחלטה. שגריר פלסטין באו"ם [אמר](#) שהחלטת מועצת הביטחון מחייבת. חמאס [בירך](#) על ההחלטה. נשיא קולומביה [קרא](#) לעולם לנתק את היחסים עם ישראל אם לא תציית להחלטת הפסקת האש. שר החוץ כ"ץ [תקף](#) אותו בתגובה. צרפת [יזמה](#) הצעה נוספת להפסקת אש במועצת הביטחון של האו"ם, הכוללת הפסקת אש מיידית והכרה במדינה פלסטינית.
- **מאמצי סיוע בינלאומיים לעזה** - [ארה"ב](#), האיחוד האירופי, איחוד האמירויות, קפריסין, בריטניה, גרמניה, יוון ואיטליה, הובילו יוזמה לפתיחתו של מסדרון סיוע הומניטרי מקפריסין לעזה. נשיא ארה"ב בידן [הודיע](#) על [הקמת](#) רציף בעזה כדי

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתוים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: [@SergioKkibrik](https://twitter.com/SergioKkibrik)
מיכל ים סייעה בהכנת הדו"ח החודשי. הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מההליכים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. הדו"ח מתפרסם במסגרת פרויקט בשיתוף קרן פרידריך אברט.

להכניס סיוע הומניטרי מהים, וישראל [בירכה](#) על היוזמה ותאבטח את הרציף. המדינות הובילו פיילוט [בתיאום](#) עם ישראל, בו [הוטענו](#) בקפריסין ספינות של ארגון בינלאומי בסיוע [במימון](#) איחוד האמירויות אשר נבדק על ידי ישראל, [ונפרק](#) מול חופי עזה. המדינות מקדמות את המסדרון ההומניטרי [ללא](#) מעורבות רבה של ישראל, אשר הביעה התנגדותה [להודעה](#) כי קטר תהיה מעורבת במימון והפעלה המזח הזמני, אך לא הביאה לשינוי ההחלטה. בנוסף, נפתח נתיב יבשתי נוסף לצפון הרצועה דרכו החלו להשתמש ארגוני סיוע בינלאומיים. שר החוץ של ארה"ב בלינקן [קרא](#) לישראל לפתוח מעברים נוספים להכנסת סיוע לרצועת עזה. שרי החוץ של אוסטרליה ובריטניה [פרסמו](#) הצהרה משותפת הקוראת לישראל לאפשר הכנסה של סיוע הומניטרי לרצועת עזה באופן מיידי וללא הגבלות. צבא ירדן [ביצע הצנחה](#) משותפת של סיוע הומניטרי לצפון עזה עם [ארה"ב](#), מצרים [וצרפת](#). פיקוד המרכז של צבא ארה"ב [הצניח](#) יותר מ-50,000 חבילות סיוע הומניטרי לצפון רצועת עזה, וחיל האוויר של בריטניה [הצניח](#) לראשונה מעל עשרה טונות של מים ומזון ברצועת עזה. ישראל [סירבה](#) לאפשר לקטר ותורכיה להצניח סיוע הומניטרי בצפון רצועת עזה. מרוקו [העבירה](#) סיוע לעזה דרך נתב"ג [ומעבר](#) כרם שלום. איראן [שלחה](#) סיוע לעזה דרך מצרים. שר האוצר סמוטריץ' [ביקר](#) בחריפות את החלטת ישראל להיענות לבקשת גרמניה ולהעביר 70 יתומים מעזה לגדה המערבית. בג"ץ [מנע](#) בצו ביניים [החזרה](#) של ילדים חולים לעזה, והמדינה [חזרה](#) בה מכוונתה לעשות זאת.

- **סיוע הומניטרי של ישראל לעזה - משאיות סיוע [החלו](#) להיכנס מישראל ישירות לצפון הרצועה.** צה"ל סייע להמשך הבידוק והכנסת הסיוע ההומניטרי הבינלאומי דרך נתיבי היבשה והים, ודרך הצנחות מהאוויר. צה"ל החל [לשקם](#) חלק מהתשתיות שניזוקו ברצועה במהלך הלחימה, כמו קו המים באזור מזרח חאן יונס וקו [המים](#) לבני-סוהילה, ולצד פעילותו נגד אונר"א, הוא פועל לחזק את פעילותם של ארגון המזון העולמי והמטבח המרכזי העולמי כארגונים חליפיים בחלוקת המזון. דובר צה"ל הגרי [אמר](#) כי בצה"ל פועלים לפתוח נתיבי אספקת סיוע נוספים, וכי בכונת צה"ל להציף את הרצועה בסיוע הומניטרי. מתאם פעולות הממשלה בשטחים [ביקר](#) בקהיר, ודן עם הצמרת הביטחונית במצרים על הגברת הסיוע ההומניטרי לעזה והגבלות על מתפללים מוסלמים בהר הבית.

- **ישראל נאבקת באונר"א אך כושלת להציג חלופה - משרד החוץ [ביקר](#) את דו"ח הביניים של ועדת הבדיקה של אונר"א** בראשות קתרין קולונה, טען שהוא מתעלם מהמידע המפורט ש[הציגה](#) ישראל המפליל אלפי עובדי אונר"א בתמיכה בטרור, וקרא למדינות התורמות לא להעביר כספים לארגון. ישראל [הציעה](#) לאו"ם לפרק את סוכנות אונר"א ולהעביר את עובדיה תחת ארגון אחר שעוסק בהעברת מזון לעזה. משרד החוץ [ביקר את](#) החלטת האיחוד האירופי [לחדש](#) את התרומות לאונר"א, בעקבות הסכמתה לביקורת והתחייבויות לעתיד. פינלנד הודיעה כי [תחדש](#) את המימון שלה לאונר"א חודשיים לאחר שהשעתה אותה, כמו כ-15 מדינות נוספות

- **משא ומתן לשחרור החטופים, בדוחא ובקהיר - משלחת ישראלית [יצאה למשא ומתן](#) בדוחא בנושא [מתווה](#) שחרור החטופים. הצדדים [לא הצליחו להגיע](#) למתווה מוסכם, כאשר חמאס [דחה הצעה](#) נוספת לעסקה, וראש הממשלה נתניהו [החליט](#) לא לשלוח משלחת ישראלית לשיחות המשך במצרים. בהמשך [יצאו](#) משלחות ישראליות בראשות ראש המוסד ברנע לדוחא ו**[לקהיר להמשך המשא ומתן על עסקה](#)**. מטה החטופים קיים עצרת בינלאומית הקוראת לעסקה לשחרור החטופים. נשיא המדינה הרצוג [קיים](#) ביקור מדיני בהולנד בלוויית משפחות חטופים, במהלכו נפגש עם מלך הולנד, נשיא אוסטרליה, [ומנהיג](#) הימין הקיצוני ווילדרס. שר החוץ כ"ץ [נפגש](#) עם נשיא גינאה ביסאו אמבאלו. בפגישה השתתפו נציגי משפחות החטופים שביקשו מאמבאלו להפעיל את השפעתו וללחוץ על קטר.**

- **קידום סיפוח הגדה המערבית - בתגובה לפיגוע במעלה אדומים [אישרה](#) מועצת התכנון העליונה הקמת 3,426 יחידות דיור בהתנחלויות בגדה. איחוד האמירויות [גינתה](#) את אישורי הבנייה. בתקשורת האמריקאית דווח כי מאז 7 באוקטובר [נפרצו](#) ביהודה ושומרון לפחות 15 דרכים לא-חוקיות חדשות, [ונבנו](#) 5 מאחזים לא-חוקיים. אחרי פיגוע ירי [הוקם](#) מאחז חדש בין מעלה לבונה לגבעת הרואה. שר האוצר סמוטריץ' [הודיע](#) על 8,000 דונם בבקעת הירדן כאדמות מדינה. ערב הסעודית [גינתה](#) את ההחלטה, ואמרה כי מדובר בהפרה בוטה של הדין הבינלאומי. בתגובה לפיגוע שהתרחש בבקעת הירדן [הכריזה](#) הממשלה על הרחבה ופיתוח של נחל ייטב (עוג'ה). ועדת הפנים של הכנסת [קידמה](#) את החוק שיאפשר להעביר מענקי איזון מרשויות מקומיות בישראל אל ההתנחלויות.**

- **יחסים כלכליים בין ישראל והרשות הפלסטינית** - ועדת החוץ והביטחון של הכנסת [אישרה](#) לקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק המאפשרת למשפחות של נפגעי טרור להגיש תביעת נזיקין נגד הרשות בגין התגמול הכלכלי שהיא נותנת למשפחות מחבלים. שר הפנים ארבל [פנה](#) לראש הממשלה נתניהו בדרישה להחזיר את הפועלים הפלסטינים מהגדה לעבודותיהם בישראל. בניגוד לעמדה של שר הכלכלה ברקת עשרות אלפי פלסטינים [נכנסו](#) לישראל עם אישורי עבודה, למרות סגר המלחמה.
- **העולם החל להגיב לאלימות המתנחלים** - ארה"ב הודיעה [כי תטיל סנקציות](#) על שני מאחזים לא-חוקיים ועל שלושה מתנחלים. בתגובה, [סירב](#) שר האוצר סמוטריץ' לחדש הגנה על בנקים ישראלים מפני תביעות בגין קשריהם הפיננסים עם גורמים ברשות הפלסטינית. משרד האוצר האמריקאי [שלח](#) מכתב לבנק ישראל בו הבהיר כי הבנקים הישראלים יכולים לאפשר למתנחלים להשתמש בחשבונות הבנק שלהם לצרכים הומניטריים. ספרד הודיעה [כי תטיל סנקציות](#) על 12 מתנחלים. הנציג העליון לענייני חוץ של אירופה בורל אמר כי מדינות אירופה הגיעו להסכמה עקרונית בנוגע [להטלת סנקציות](#) על מתנחלים אלימים. ממשלת נורבגיה [פרסמה](#) המלצה להימנע מכל פעילות עסקית עם התנחלויות ישראליות.
- **מאבק על ההכרה בפשעי המין שביצע החמאס** - שר החוץ כ"ץ ונציגים ממשפחות החטופים [המריאו](#) לארה"ב לטובת [השתתפות](#) בדיון במועצת הביטחון של האו"ם על דו"ח הארגון בנושא תקיפות ופשעי מין שביצע חמאס בטבח שבעה באוקטובר. שר החוץ כ"ץ [הורה](#) לשגריר באו"ם ארדן (ללא [תיאום](#) עם נתניהו) [לשוב](#) להתייעצויות [בטענה](#) שהמזכ"ל גוטיירש מתעלם מהדו"ח על הפגיעות המיניות במהלך ה-7 באוקטובר, וזאת בניגוד [לעמדת](#) גורמים במשרד החוץ אשר הדגישו כי מזכ"ל האו"ם לא יכול להגיב לדו"ח לפני שהוא פורסם באופן רשמי. הדרג המקצועי דווקא [בירך](#) על הדו"ח, [וקרא](#) למועצת הביטחון [להכריז](#) על חמאס כארגון טרור ולהטיל עליו סנקציות בינלאומיות.
- **מאבק דיפלומטי במוסדות הבינלאומיים** - שר החוץ כ"ץ [דרש](#) מהאו"ם לפטר את ראשי אונר"א, ומדינות מפתח השעו את המימון לארגון. מזכ"ל האו"ם גוטרש [הודיע](#) על הקמת ועדת בדיקה עצמאית בנושא פעילות אונר"א, בראשה תעמוד שרת החוץ של צרפת לשעבר קתרין קולונה. שר החוץ כ"ץ בירך על הקמת הוועדה [ואמר](#) שישראל תעביר את כל החומרים המוכיחים את המעורבות של אונר"א בטרור. תת-מזכ"ל האו"ם והשליחה המיוחדת של מזכ"ל האו"ם לענייני אלימות מינית בסכסוכים פאטן [ביקרה](#) בישראל כחלק מהכנת דו"ח על השבעה באוקטובר. שר החוץ כ"ץ ושר הפנים משה ארבל [הכריזו](#) כי השליחה המיוחדת של האו"ם לשטחים הפלסטיניים אלבנזה לא [תורשה להיכנס](#) לישראל או לשטחים הפלסטיניים, [בעקבות](#) אמירתה כי הקורבנות בטבח 7 באוקטובר נרצחו בתגובה לדיכוי הישראלי. משרד החוץ [גינה](#) את הדו"ח אותו הגישו עשרות מומחים מטעם האו"ם אשר [קרא להטלת](#) אמברגו נשק על ישראל, נוכח האפשרות שישראל מבצעת בעזה פשעים נגד האנושות. ארה"ב [הטילה](#) וטו בפעם [השלישית](#) על החלטת מועצת הביטחון [שיזמה](#) אלג'יריה אשר קראה להפסקת אש מיידית בעזה. משרד החוץ הסעודי [פרסם](#) הודעה ובה הביע צער על ההחלטה האמריקנית להטיל וטו.
- **ישראל מתמודדת עם הדין הבינלאומי** - נציבות זכויות האדם של האו"ם [קבעה](#) כי המשך ההגבלות הישראליות על הכנסת סיוע לעזה עלולות [להיחשב](#) כפשע מלחמה. ישראל ציינה בתגובה כי היא [פועלת](#) בהתאם לחוק הבינלאומי, ולא מטילה מגבלות על כמות הסיוע ההומניטרי החיוני שנכנס לרצועה. דרום אפריקה [הגישה](#) פעם נוספת בקשה להטלת צווים נגד ישראל. בית הדין בהאג [פרסם](#) צווים שמורים לישראל להגביר את הסיוע ההומניטרי, [וקרא לשחרורם](#) המידי של החטופים.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **מערכה צבאית ודיפלומטית בצפון** - המתווך האמריקני עמוס הוכשטיין [נפגש בבירות](#) עם ראש הממשלה מיקאטי ויו"ר הפרלמנט ברי, [במטרה](#) לקדם פתרון מדיני למלחמה בצפון בין חזבאללה וישראל. [חילופי](#) האש בין ישראל וחזבאללה [נמשכו](#) במסגרת ההסכמות הלא-מדוברות על גבולות הלחימה. שר הביטחון גלנט [אמר](#) כי ישראל מחויבת למאמצים

לפתרון מדיני, אך נוכח תוקפנות החזבאללה פעולה צבאית היא אפשרית. ישראל [תקפה בסוריה אישים ומטרות איראניות](#) ושל [חזבאללה](#).

- **מתכוננים לרמדאן בירושלים עם ירדן** - חברי הכנסת עודה, טיבי ואל-עטאונה [נפגשו](#) בירדן עם המלך עבדאללה, על רקע הרגישות בירושלים לקראת הרמדאן. בהמשך [נפגש](#) עמו גם יו"ר רע"מ עבאס. שר החוץ הירדני א-ספאדי [אמר](#) כי המגבלות שישראל מתכננת להטיל על עליית מוסלמים לאל-אקצא מקרבות את המצב בשטח לכדי פיצוץ. בהמשך פורסם כי ישראל [הסכימה](#) לפלסטינים מהגדה המערבית להתפלל באל-אקצא ברמדאן. מפגינים [הפגינו](#) נגד ישראל ובמחאה על [המשך](#) המלחמה בעזה, בקרבת השגרירות בעמאן במשך ימים רצופים.
- **תיאום נמשך עם מצרים** - מצרים אירחה שיחות משא ומתן לשחרור החטופים, ולקחה חלק בהעברת הסיוע ההומניטרי לעזה. כמו כן, חבר הלמדינות ערב נוספות בכדי להציג פתרון מדיני המבוסס על שתי המדינות ויזמת השלום הערבית. ראש [השב"כ](#) בר [נפגש](#) בקהיר עם ראש המודיעין המצרי כאמל. מצרים הסכימה להגדיל את כמויות הגז הטבעי המיובאות מישראל בכ-26 אחוזים.
- **ערב הסעודית מתנה נורמליזציה עם ישראל בפתרון שתי המדינות** - ערב הסעודית [הבהירה](#) לארה"ב כי לא [יתקיימו](#) יחסים דיפלומטיים עם ישראל, אלא אם תיפסק המלחמה בעזה ו**תוכר** מדינה פלסטינית עצמאית בגבולות 67, ובירתה מזרח ירושלים. קבוצת מדינות ערביות בהובלת ערב הסעודית (בה חברות גם האמירויות, מצרים, ירדן וקטר) [דחקו](#) בארה"ב ובעלות בריתה לשכנע את ישראל לשקול מחדש את התוכנית להקמה של מדינה פלסטינית. ערב הסעודית [הזהירה](#) מפני השלכות פלישה ישראלית לרפיח, והביעה התנגדותה לגירוש פלסטינים מרפיח. שר החוץ הסעודי בן פרחאן [שוחח](#) עם מקבילו האיראני עבדאללהיאן על המלחמה ברצועת עזה והתפתחויות ברפיח.
- **מאבק בשלוחי איראן בצפון** - ישראל וחזבאללה [המשיכו](#) בחילופי אש במסגרת ההבנות הלא-כתובות ביניהם לגבי זהות המטרות ומיקומן הגיאוגרפי. [ישראל המשיכה לתקוף מטרות איראניות גם](#) בסוריה. לפי דיווחים זרים ישראל [חיבלה](#) בצינורות גז ראשיים בדרום מערב איראן. ארה"ב [וצרפת המשיכו במאמציהן](#) לקדם הסדר והבנות בין ישראל וחזבאללה. ארה"ב [העבירה](#) מסר לחיזבאללה כי לא תאפשר לישראל לפתוח במלחמה נרחבת נגד לבנון וכי הפסקת האש בעזה תחול בהכרח גם על לבנון.

אירופה

- **ביקורת גוברת באירופה על ישראל, אך לא שוברים את הכלים** - האיחוד האירופי קרא לישראל [להימנע](#) מפעולה צבאית ברפיח ולפעול להפוגה הומניטרית שתהפוך להפסקת אש. משרד החוץ [תקף](#) את ראש ממשלת ספרד שקרא לקדם הכרה במדינה פלסטינית. ראשת ממשלת איטליה מלוני [הביעה](#) את התנגדותה לפעולה קרקעית של ישראל ברפיח. שר החוץ של אירלנד מרטין [אמר](#) כי ארצו מתכוונת להצטרף לעתירה שהגישה דרום אפריקה נגד ישראל לבית המשפט לצדק בהאג. שש מדינות חברות, בהן צרפת וגרמניה, [התנגדו](#) לבחינת הסכם האסוציאציה של ישראל והאיחוד האירופי [במהלך](#) פגישת מועצת שרי החוץ של האיחוד. הממשלה [אישרה](#) את רפורמת "מה שטוב לאירופה טוב לישראל" שמובלת על ידי משרדי הכלכלה והאוצר בשנים האחרונות.
- **ביקורת גוברת בבריטניה על המלחמה** - השר גנץ [נפגש](#) בבריטניה עם בכירים בממשל, וזאת על אף ששגרירות ישראל בממלכה [קיבלה](#) הוראה [שלא לתמוך](#) בהכנה ובליוי של הביקור. במהלך פגישתו עם שר החוץ קמרון, אשר [הביע](#) את דאגתו מהמשך המלחמה [ותקיפה](#) ברפיח נוכח הסבל האזרחי בעזה, הצטרף אליהם גם ראש הממשלה סונאק. חוות דעת משפטית שהוצגה לממשלת בריטניה [קובעת](#) כי בפעולותיה של ישראל ברצועת עזה יש משום הפרה של כללי הדין הבינלאומי.
- **ממשלת גרמניה מבקרת ותומכת בישראל נוכח ביקורת ציבורית גוברת** - שרת החוץ של גרמניה ברבוק [קראה](#) לישראל לספק תשובות על מות הפלסטינים שניסו להגיע למשאיות הסיוע. קנצלר גרמניה שולץ [נפגש](#) עם עבדאללה מלך ירדן בעמאן, לקראת בואו לישראל, וקרא להפסקת אש ברצועת עזה. בישראל נפגש עם ראש הממשלה נתניהו, ולאחר

מתיחות סביב קיומה של מסיבת עיתונאים משותפת, **אמר** שולץ כי לצד ההיגיון הצבאי על ישראל להפעיל גם היגיון הומניטרי ומדיני. בצל ההחלטה הקנדית להפסיק לייצא נשק לישראל **אמר** שגריר גרמניה בישראל זיברט כי ישראל פועלת בהגנה עצמית, וכי גרמניה **תבחן** כל החלטה על מכירת נשק לישראל בהתאם לסיטואציה. גרמניה **תשלח** משלחת לישראל כדי **לדון** במשפט ההומניטרי הבינלאומי (IHL) עם ממשלת ישראל. סקרים שנערכו בגרמניה **הראו** שכמעט 70 אחוזים מהמשיבים סבורים שאין להצדיק את פעולותיה הצבאיות של ישראל.

• **צרפת עומדת על קיום הדין הבינלאומי בעזה** - נשיא צרפת מקרון **אמר** כי יש ליישם הפסקת אש ברצועת עזה באופן מיידי כדי לסייע בהפצת הסיוע ההומניטרי. משרד החוץ של צרפת הודיע שהמדינה **תעביר** 30 מיליון אירו לאונר"א בשנת 2024, זאת לאחר שבינאר הודיעה צרפת על הקפאת הכספים לאונר"א. משרד החוץ הצרפתי **הודיע** על כוונתו לנקוט בצעדים משפטיים נגד כל חייל צרפתי-ישראלי שיהיה מעורב בפשעי מלחמה ברצועת עזה. כמו כן הוא **יצא** נגד פעולה צבאית ברפיח אשר תביא להחרפת האסון ההומניטרי. נשיא צרפת מקרון **גינה** בחריפות את ישראל בגין האירוע במהלכו פלסטינים נהרגו מירי ישראלי בשעה שניסו להגיע למזון שהובילו משאיות סיוע.

• **ישראל לצד אוקראינה במלאת שנתיים למלחמה** - בציון שנתיים לפרוץ המלחמה, ישראל **הביעה** את תמיכתה בריבונות אוקראינה ושלמות טריטוריאלית ובסולידריות שלה עם תושבי בוצ'יה ואוקראינה. אוקראינה **הביעה** הזדהות עם ישראל. משרד החוץ **הזהיר** כי ישראלים בעלי אזרחות רוסית **יהיו** כפופים לסכנת גיוס עם היכנסם לרוסיה.

אגן הים התיכון

• **משבר מעמיק עם תורכיה** - נשיא תורכיה ארדואן **איים** לנתק קשרי מסחר עם ישראל. הרשות המוניציפלית של אנטליה ביטלה את ברית ערים-תאומות שחתמה עם בת-ים ב-1997. ראש הממשלה נתניהו **תקף** את ארדואן על שהשווה את ההנהגה הישראלית לזו של גרמניה הנאצית. שר החוץ כ"ץ **אמר** כי סגן שגריר תורכיה יזומן לנזיפה בשל דברי ארדואן. ארדואן **המשיך** לתקוף את ממשלת ישראל ולהאשימה בביצוע פשעי מלחמה. כ"ץ **בירך** את מועמדי האופוזיציה לארדואן שניצחו בבחירות המקומיות בתורכיה, וטען כי ההסתה נגד ישראל לא עובדת, וזאת למרות שגם מועמדי האופוזיציה הקפידו לתקוף את ישראל בגין המלחמה בעזה, וקראו לניתוק היחסים הכלכליים עם ישראל. המל"ל **פרסם** אזהרות מסע המליץ להימנע מביקור בתורכיה, מרוקו, מצרים וירדן.

• **מסדרון ימי מקפריסין לעזה** - קפריסין **לקחה** חלק מכריע בהפעלתו של מסדרון סיוע הומניטרי מלרנקה לעזה, רעיון אותו קידם הנשיא כריסטודולידס. שתי אוניות **יצאו** מקפריסין לעזה, עמוסות בסיוע הומניטרי במימון איחוד האמירויות, כפיילוט לבחינת הניתב.

ג. מערך החוץ הישראלי

מתיחות גוברת בין ממשל ביידן לממשלת נתניהו - הנשיא ביידן **ביקר** בחריפות את ראש הממשלה נתניהו ו**אמר** כי לדעתו נתניהו גורם לישראל יותר נזק מתועלת. סגנית הנשיא האריס הדגישה את מחויבות ארה"ב לביטחון ישראל, **ואמרה** כי חשוב להבחין בין ממשלת ישראל ובין אזרחיה. מנהיג הרוב הדמוקרטי בסנאט שומר **תקף** בנאומו את נתניהו וקרא לבחירות בישראל. השר גנץ **המריא** לסבב פגישות בוושינגטון, חרף **התנגדות** ראש הממשלה נתניהו. בין היתר **נפגש עם סגנית** נשיא ארה"ב האריס, **היועץ** לביטחון לאומי סאליבן **ושר** החוץ בלינקן. גנץ **אמר** בפגישותיו כי צריך לפעול להקמת מנהלת בינלאומית בשיתוף מדינות האזור כחלק מקידום תהליכי הנורמליזציה. השר לביטחון לאומי בן גביר **תקף** את נשיא ארצות הברית ביידן בריאיון לניו יורק טיימס, ורמז כי הוא תומך בחמאס יותר מבממשלה המכהנת. על רקע המתיחות עם הממשל **הורה** נתניהו לראש השב"כ ולראש אמ"ן לבטל את הפגישות שנקבעו להם עם עוזרת מזכיר המדינה האמריקני לייף שביקרה בישראל. נתניהו **קיים** שיחה עם סנאטורים רפובליקאים בנוגע למלחמה ולאפשרות הזמנתו לנאום בקונגרס. מנהיג הדמוקרטים בסנאט שומר סירב לקיים שיחה דומה עם הסנאטורים הדמוקרטים.

- מחלוקת עם האמריקאים על הסיוע ההומניטרי וכניסה לרפיח** - נשיא ארה"ב [ביידן](#), סגנית הנשיא [האריס](#) ושר ההגנה [אוסטין](#) הדגישו את החשיבות בהגברת הכנסת הסיוע ההומניטרי לעזה. מזכיר המדינה בלינקן [שוחח](#) עם השר לעניינים אסטרטגיים דרמר, [ודן](#) עמו בנושא הסיוע ההומניטרי. דווח כי גלנט, אשר ביקר בווישינגטון, [השיג](#) התקדמות משמעותית להכנסת כוח רב-לאומי לרצועה שיורכב מגורמים חמושים שיגיעו משלוש מדינות ערביות. בפגישתו עם שר ההגנה אוסטין, [הדגיש](#) האחרון את החשיבות בהגנה על האזרחים. בכירים ממערכת הביטחון [הגיעו](#) לשיחות בווישינגטון. הממשל האמריקאי [הבהיר](#) כי הוא מתנגד למבצע ברפיח תחת התנאים הקיימים, וכי יש [לשקול](#) חלופות ובכל מקרה לוודא הגנה על האזרחים. הנשיא [ביידן](#) [ביקש](#) מנתניהו [לשלוח](#) צוות מדיני-ביטחוני לווישינגטון כדי להציג את הדאגות של ארה"ב ממבצע ברפיח ולהציג אסטרטגיה אלטרנטיבית. נתניהו נעתר וביקש לשלוח את ראש המל"ל הנגבי והשר דרמר. בעקבות אי הטלת וטו אמריקאי על הצעת מועצת הביטחון של האו"ם הקוראת להפסקת אש בעזה, נתניהו [אמר](#) כי [המשלחת](#) לא תצא. ארה"ב [הובכה](#) מההחלטה וטענה כי מדובר בתגובה מוגזמת הנשענת על שיקולים פוליטיים. השר [גנץ](#) [הדגיש](#) את חשיבות המשלחת, ואף [ציין](#) כי טוב היה עושה נתניהו אם היה נוסע בעצמו. בלינקן [ביקר](#) [בישראל](#) ופגש עם נתניהו וחברי קבינט המלחמה. הוא [הזהיר](#) כי פעולה צבאית ברפיח תסכן את ישראל בבידוד בעולם, ולא תשרת את מטרות המלחמה שלה. ראש הממשלה נתניהו [אמר](#) כי [הבהיר](#) לבלינקן [בפגישה](#) עמו כי אם יהיה צורך, ישראל תיכנס קרקעית לרפיח גם בלי תמיכת ארה"ב.
- סימנים לאמברגו נשק על ישראל** - ראש המטות המשולבים בצבא ארה"ב בראון [אישר](#) כי ארה"ב סירבה להעביר לישראל חלק מאמצעי הלחימה שהיא ביקשה. הבית הלבן [ביקש](#) ממחלקת המדינה ומהפנטגון רשימה של כל העברות הנשק לישראל שמתוכננות או עומדות לאישור. מחוקקים דמוקרטים [הזהירו](#) את [ביידן](#) כי ישראל לא עומדת בתנאי החוק שמאפשר לה לקבל סיוע צבאי, מאחר שהיא מגבילה את הסיוע ההומניטרי לרצועה. ישראל [הגישה](#) מסמכים שמבטיחים שצה"ל אינו משתמש בנשק שארה"ב מספקת באופן שמפר את החוק הבינלאומי. כ-70 בכירי ממשל ודיפלומטים לשעבר [קראו](#) לנשיא ארה"ב [ביידן](#) לנקוט בצעדים נוקשים יותר נגד ישראל כדי לקדם העברת סיוע הומניטרי לרצועת עזה ולספק הגנה לתושביה, כולל הגבלה של סיוע ביטחוני. [צרפת](#) ו**קנדה הכריזו** על [אמברגו](#) נשק על ישראל. ממשלת צ'ילה [הכריזה](#) כי החליטה למנוע מחברות ישראליות להשתתף ביריד התעופה והחלל הגדול של אמריקה הלטינית (FIDAE).
- המרכיב הדמוקרטי במדיניות החוץ** - ישראל [איבדה](#) את דירוגה כדמוקרטיה ליברלית במדד המרכזי להערכת אופי המשטר במדינות העולם והוגדרה כדמוקרטיה אלקטורלית בלבד. בעקבות ביקורת של ה-OECD [קידמה](#) ממשלת ישראל את הצעת החוק לביטול הפטור מדיווח לעולים חדשים ותושבים חוזרים, אשר קיומו מאיים להכניס את ישראל לרשימה השחורה של מדינות המשמשות מקלט מס. החטיבה היהודית בשב"כ [הזהירה](#) מוביל מחאה בארה"ב שלא לפרסם פרטים על יאיר נתניהו. דובר משרד החוץ של ארצות הברית מילר [התייחס](#) לשיחת האזהרה ואמר שארה"ב תתנגד לכל ניסיון להרתיע אנשים מלפעול תחת חופש הביטוי. הממשלה [קידמה](#) חוק חדש להכללת הפליטים ומבקשי המקלט בביטוח בריאות ממלכתי, אך [למעשה](#) פגעה בכיסוי הביטוחי של רובם, והפכה אותו יקר יותר לאחרים. משרד החוץ [בירך](#) את שר החוץ כ"ץ על [הגעה](#) ל-100 אלף עוקבים בחשבון ה-X שלו. בשל [הסערה](#) ברשת, כ"ץ [הורה](#) למשרד למחוק את הציוץ.
- מינויים ותנאי עבודה במערך החוץ** - איטליה [סירבה](#) לקבל שגריר מההתנחלויות בגדה המערבית ולכן ישראל [נסוגה](#) מהחלטת הממשלה [למנות](#) את בני כשריאל ממעלה אדומים לשגריר ברומא. הממשלה [אישרה](#) את מינויים של גילה גמליאל לשרת המדע ואופיר אקוניס לקונסול הכללי בניו יורק. בתו של ח"כ ביטן [מונתה](#) ליועצת מדינית של מנכ"ל משרד החוץ. ועדת המינויים העליונה של משרד החוץ [החליטה](#) על [מינויה](#) של אורלי וויצמן, שמשמשת כיועצת מדינית בלשכת מנכ"ל המשרד, לתפקיד קונסולית כללית בבנגלור שבהודו. בנו של ראש הממשלה יאיר נתניהו [פנה](#) לקונסוליה הכללית של ישראל במיאמי וביקש להיקלט כעובד אית"ן (אזרחי ישראלי תומך נציגות). בג"ץ [הורה](#) למשרד החוץ וליאיר נתניהו להשיב עד אחד במאי לעתירה שמבקשת לבטל את הדרכונים הדיפלומטיים שנמסרו לבנו של ראש הממשלה בנימין נתניהו, ולפעילים פוליטיים נוספים בליכוד.